

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

РІК LVI Ч. 203. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, СЕРЕДА, 1-го ВЕРЕСНЯ 1948.

No. 203. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 1, 1948. VOL. LVI

ТРИ ЦЕНТИ в З.л. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТІВ За кордоном.

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0807 — 4-0257 — Тел. У. Н. Коней: ВЕрген 4-1016

THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

КОМАНДА АРМІЇ ВЖЕ ПОКЛИКАЄ ПЕРШИХ РЕКРУТІВ

Вашингтон, 30 серпня. — Краєва команда армії видала наказ до поборових бюр, щоб уже на листопад вибрати 10,000 зареєстрованих рекрутів до активної служби при війську. Цей розпорядок вийшов від Муніципальної Ради, яка діє з доручення департаменту краєвої оборони.

Повітряні сили й моринарка докищо не потребують свіжих рекрутів тому, що вони дістають їх зпоміж добровольців. Їх тепер така кількість, що вистарчить до 30 червня 1949 р. Так само й армія дістає свіжих рекрутів зпоміж добровольців, однак менше ніж інші ділянки зброї. Армія потребує тепер 15,000 рекрутів, але тому, що зголосилося 5,000 добровольців, тільки 10,000 треба буде покликати обов'язково. Це число буде покликане з різних стейтів на підставі певного ключа.

Першого дня обов'язкової бражки зголосилося 900,000 молодців у віці 25 літ. Між ними є багато ветеранів з другої світової війни, які не виступили трьох місяців. У деяких поборових бюрох були поставлені пікетники, які вказували до бойкоту поборового закону, однак тому, що в законі нема передбаченої кари за таку агітацію, поліція не проганяла пікетників.

БУРЕВІЙ ПІСЛЯ СНЕЖКИ У СХІДНІХ СТЕПТАХ.

Буревій на Атлантичному океані жене зі швидкістю 14 миль на годину до побережжя Норт Каролайни, а звідти має вдарити в східні стейти на півночі, як про це повідомляє ньюйорське бюро погоди. У стейтах Нью Йорк і Нью Джерзі, де впродовж 4 днів панувала спека по 100 ступнів Фаренгейта, пороблено підготовку до буревію на летунських майданах. Військова команда видала наказ забрати негайно 2,000 літаків, щоб забезпечити їх перед шкодою з приходом буревію. Точного шляху гурагану бюро погоди ще не оприлюднило, однак не є виключене, що він може вдарити в стейти Нової Англії, навіть як перелетить морем попри стейт Нью Йорк.

РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ ВІДДІЛ ДЛІ ЧУЖИННО УРОДЖЕНИХ ВИБОРЦІВ.

Нью Йорк. — Республіканський Красний Комітет рішив одворити відділ чужинно уроджених виборців при своїй передвиборчій квартирі. Минували роками утримували перед виборчі локалі для громадян чужинного походження обидві великі політичні партії, а це Республіканська й Демократична. Між ними були теж і українські секції. Треба надіятися, що під час теперішньої виборчої кампанії будуть теж і українські бюро при обох кватирках.

ВОЛЕСА ЗНОВУ ОБИРАЛИ ЯНІКАМИ.

Вінстон-Сейлем, у стейті Норт Каролайна. — При появі Генрія Волеса, кандидата на президента з рамені Прогресивної партії з промовама у цьому стейті, виявилася ворожнеча до його кандидатури й програми збоку деяких елементів у п'яти місцевостях. На нього посилалися з посеред топи на вулиці гнилі яйця й помідори серед окликів „Забрайся до Росії!“. Поліція й красива гвардія давали й йому висоди охорону перед далішніми нападками.

Яна Масарика замордували — каже Папанек

Нью Йорк, 31. серпня. — Д-р Ян Масарик, останній міністер закордонних справ вільної Чехословаччини, не поповнив самогубства дня 10. березня 1948 р., як це загально поширене, а його замордували вороги демократичного режиму — з таким твердженням вийшов прилюдно д-р Ян Папанек, останній делегат з режиму Масарика до Об'єднаних Держав.

Папанек не каже точно, хто його замордував, однак зазначає, що зроблено це на доручення теперішнього комуністичного уряду в Празі. Простого доказу на вбивство нема, є лише лікарський протокол, зладжений з оглядин після Масарикової смерті, а цей протокол вимовно свідчить проти загального поширеного твердження, що Масарик поповнив самогубство через скок з вікна. Лист, який ніби то мав Масарик написати до Сталіна перед смертю, а якого копію оприлюднено у Франції, вважає Папанек за підроблений. На підставі лікарських оглядин трупа Папанек твердить, що перед смертю Масарик боровся з нападками, під час боротьби вони поломали йому п'яні на ногах, а викидаючи з вікна, поранили йому груди й живіт. Тому, що підстава вікна була закривавлена, її нарочно вкрити й затерти докази перед смертю й боротьби — каже Папанек. — Він має незабаром виїхати до Женеви на наради комісії Об'єднаних Держав, хоч теперішній уряд Чехословаччини усунув його з становища делегата до О.Д.

ХАРАКТЕРИЗУЄ СВІТОВИЙ КОНГРЕС МЕНТАЛЬНОЇ ГІГІЄНИ

Нью Йорк. — Про осяги Світового Конгресу Ментальної Гігієни видав оруд д-р Карл Бінгер, після свого повороту з Лондону. Він був членом Міжнародного Комітету Ментальної Гігієни, який займався скликанням конгресу й мав нагоду слідувати за його перебігом в середині серпня в Лондоні. Він характеризував конгрес як „успішний експеримент у міжнародному житті“, що не було жадних інцидентів і що делегати могли з собою зустрічатися приязно. Вони всі ствердили, що причиною війни є невротичні недуги дитинного віку. Тому, що причина до війни наперед постане в людських умах, треба звернути увагу на здоров'я ума в дитині й зацелювати в неї конечність мирного життя.

ДВА УКРАЇНЦІ ПЕРЕВИБРАНИ В АЛБЕРТІ

Едмонтон, Алберта, Канада. — Суспільно-кредитова партія („СіСіЕф“) вишла знову переможно при найновіших виборах в провінції Алберта. Вона буде мати принаймні 50 послів в новій соймі, що складається з 57 членів. СіСіЕфський лідер Елмер Е. Ролпер і провідник лібералів Дж. Гарпер Провас затримали надані свої мандати. Зпоміж численних українських кандидатів вийшли докищо переможцями Василь Томин в окрузі Вилінгдон, а Михайло Прилич, в окрузі Вегревіл. Оба вони вийшли з партії Суспільного Кредиту. Прем'єр провінції Манінг, який походить з партії СіСіЕф, дістав рекордовське число голосів — 22,000.

ШЕ ОДИН ГЛУМ СОВЕТСЬКОГО УРЯДУ НАД НАСЕЛЕННЯМ

Лондон, 30 серпня. Московська радіовислання передала „указ“ Президії Верховної Ради СРСР, на підставі якого советським громадянам дозволяється будувати, або мати приватні доми в місті, або на селі, але не більш від двох поверхів і п'ять кімнат. „Указ“ советського уряду є справжнім глумом над обдерганими майже зі шкіри советськими громадянами, що перетягнені всіма податками й промисловими „добро-вільними“ позичками та постійними здирствами не мають за що купити собі найкращіх зручностей, а не тільки доми. Натомість з „указу“ зможе скористатися нова більшовицька партійна шляхта, для якої цей „указ“ практично і видано. Населення далі вестиме злиденне життя в напів зруйнованих „колективних“ домах та в землянках.

В найближчих тижнях почнеться масовий приїзд скитальників

ЗАЯВА АМЕРИКАНСЬКОГО ПРЕДСТАВНИКА В О.Д. З НАГОДИ ФОРМАЛЬНОГО ВСТАНОВЛЕННЯ І.Р.О.

Лейк Сокес, Н. Й., 31. серпня. — Американський представник в О.Д. Ворен Р. Остин, заявив вчора, що вже в найближчих тижнях, найпізніше в жовтні, почнеться масовий приїзд скитальників до Злучених Держав в рамках ухваленого конгресом нового імміграційного закону.

Остин здогадується, що як тільки почнеться переселення, то протягом першого місяця приїде біля 3,000 нових іммігрантів, а в дальшому вони приїжджатимуть кількістю 8 до 9 тисяч місячно, аж доки протягом двох років не буде виконана повна їх квота 205,000. Своєю заяву американський представник зловжив з нагоди формального встановлення повної Міжнародної Організації для Збігів (І.Р.О.), що досі діяла практично через свою так звану Підготовчу Комісію (П.С. І.Р.О.). Формальне встановлення цієї організації проголосив генеральний секретар О.Д. Трігве Лі, після того, як данський уряд ратифікував статут І.Р.О., збільшуючи кількість беззастережних членів І.Р.О. до необхідного числа 15. Конституцію І.Р.О. підписали, стаючи членами цієї організації, такі країни: Америка, Австрія, Британія, Бельгія, Данія, Домініканська республіка, Голландія, Гватемала, Ісландія, Канада, Китай, Люксембург, Нова Зеландія, Норвегія й Франція. В своїй декларації Ворен Р. Остин ствердив, що підготовка до переведення в життя нового американського імміграційного закону вже „майже закінчена“, а голова урядової Комісії для Переміщення Осіб, Юго Карузі, в найближчому місяці відлетить до Німеччини, щоб на місці створити відповідний „механізм“ для здійснення нового закону. Заяву Остина потверджено теж офіційно департаментом стейту у Вашингтоні, вносячи рівночасно

ПРИЇЗД КАПЕЛІ БАНДУРИСТІВ ДО АМЕРИКИ ЗАПЕВНЕНИЙ

Представник ЗУАД Комітету в Європі, адв. Роман Смух повідомив, що заходи на переїзд капелі українських бандуристів до Америки вже добігають до успішного кінця і їх приїзд вже запевнений. Капеля бандуристів під проводом мистця Китастого здобула собі велику популярність на еміграції в Європі і дістала найкращі призначення не тільки від українців, але й чужинців.

НАЙКОРОТШЕ ЗАСІДАННЯ РАДИ БЕЗПЕКИ

Лейк Сокес, Н. Й., 31 серпня. Вчора відбулося найкоротше засідання Ради Безпеки О.Д. бо тривало 17 хвилин, що їх використано на те, щоб відкинути советську пропозицію. Десять днів тому всі представники були погодилися, щоб чергова сесія Ради відбулася вже в Парижі 15-го вересня і тільки в наглому випадку передсідник мав право скликати надзвичайні наради. Предсідником на цей місяць був советський представник Малік і він вважав, що такий „наглий випадок“ заіснував в справі Палестини й Кашміру та скликав наради. Всі делегати, за виїмком Мануїльського, були іншої думки, ніж Малік і сесія закрита.

ШУМАН ТВОРИТЬ НОВИЙ УРЯД ФРАНЦІЇ

Париж, 31 серпня. Попередній прем'єр і міністер закордонних справ в останньому уряді прем'єра Марі, популярний республіканець Роберт Шуман, повідомив вчора, що він прийматиме доручення президента Оріола і намагатиметься створити новий коаліційний уряд Франції.

При цьому він відразу підкреслює труднощі завдання. Вчора він вже переговорював з провідниками поодиноких партій, але не одержав ще повної підтримки. Сьогодні має відбутися засідання парламенту і популярно-республіканська партія зголосить програму своєї політики. Якщо вона буде прийнята, тоді Шуман зможе творити уряд. Він заявив, що головна проблема теперішньої урядової кризи ще далека від розв'язання, „але нагальні й Франція потребує уряду“ — говорив кандидат на прем'єра. Протягом ночі Шуман працював над своєю заявою до парламенту, яка мала б охоплювати подробиці програму нового уряду і теж вказувати загально на його особистий склад.

ЩЕ ОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ В МОСКВІ

Москва, 31 серпня. — Амбасадори Злучених Держав, Британії й Франції вчора відбули ще одну конференцію зі советським міністром закордонних справ Молотовим. Совети мали ще даліше протиставити негальному проголошенню офіційного комуністичного хоча теж поодинокі учасники конференції відмовлялися від коментарів, то в загальному вже відомо про що була мова під час наради та який їх вислід.

Стверджується, що єдиною зв'язною проблемою є ще тільки справа процедури в м а й б утніх чотиродержавних переговорах в справі Берліна та Німеччини. З добре поінформованих джерел у Вашингтоні заявляють, що вислідом цих усіх дипломатичних розмов було принципове порозуміння в трьох головних справах: 1. Західні союзники погодилися, що в Берліні повинна бути тільки одна валюта і нею має бути советська, з тим застереженням, що західним союзникам буде забезпечена можливість рівної контролю її обігу; 2. Совети мали погодитися на цю контролю принципово, але застерігають собі окремі права; 3. Західні союзники обстоюють рівні права та пропонують, щоб подробиці були опрацьовані місцевими чотиродержавними представниками в Берліні. З цього видно, що єдиною справою, яку до деякої міри розв'язано під час довгих конференцій в Кремлі, була б справа валюти в Берліні, хоча від цього узатяжності теж полагождення інших проблем, головною перервання советської блокади міста. Вчорашня конференція західних амбасадорів з Молотовим тривала дві години.

ПЕРША СЕСІЯ НІМЕЦЬКОЇ КОНСТИТУЦІЙНОЇ АСАМБЛЕЇ

Франкфурт над Майном, Німеччина, 31 серпня. — Делегати премієрів західно-німецьких країн поінформували вчора британського й американського військових губернаторів, що перша сесія західно-німецької конституційної асамблеї буде відкрита згідно з планом вже сьогодні і незадовго від розмов у Москві. Ген. Л. Д. Клей поінформував німців, що перший план в цій справі обов'язує даліше. В дальшому орговрено подробиці цієї важливої події.

СОВЕТИ ЩО ПІННОГО ГОВОРИТЬ ІЩО ІНШОГО РОВІЛЯТЬ

Берлін, 31 серпня. — Волтер Ульбрехт, член центрального комітету комуністичної партії Німеччини, заявив вчора, що Советський Союз бажає собі відкриття зональних кордонів і якнайтісніших господарських стосунків між зонами. На ділі Совети самі ці кордони замирили. Заяву Ульбрехта вважається за советський „пробний балон“ в оголошенні все-німецької торгівлі, на перерванні якої Совети самі найбільше тратять.

ЧЕХОСЛОВАЦЬКІ БОЛЬШЕВИКИ ПРОДОВЖУЮТЬ ЧИСТКУ

Прага, 31 серпня. — В Чехословаччині большевики продовжують чистку „антидемократичних елементів“ з усіх ділянок життя та до яких зараховано всіх, крім комуністів. Чистка охопила насамперед відому патріотичну спортову організацію „Сокол“. Вчора повідомлено про вищення з його діяльного обласного проводу округу Пільзна.

РУМУНИ МАТИМЕ СВОЄ Н.К.В.Д.

Букарешт, 31 серпня. — Сьогодні тут проголошено декрет про створення окремої таємної поліції безпеки. Румунське НКВД буде називатися офіційно „генеральний відділ народної безпеки“ та буде складовою частиною міністерства внутрішніх справ.

СПРАВА ЦЕРКОВНОЇ РІВНОПРАВНОСТІ ДЛІ ЯНІНОК

Амстердам, 31 серпня. — Світова Рада Церков, що відбуває свою сесію в цьому місті, розглядатиме протягом тижня справу повного зрівняння жіночих прав з чоловічими в церковній службі й обрядах. Цю саму справу заторкнено вже сьогодні на пресовій конференції й відомий швейцарський теолог, д-р Карль Брат, заявив, що йому було б важко уявити собі жінку як проповідницю у великій катедрі. Він теж звернув увагу, що на Тайній Вечері не було жінок.

ГРЕЦЬКІ БОЛЬШЕВИКИ ВТІКАЮТЬ НА ВСІХ ФРОНТАХ

Атени, 31 серпня. — Ледви кілька днів після повідомлення про відкриття нового фронту проти большевицьких партизанів в районі гори Віці, командування грецької армії вже сьогодні повідомляє про втечу большевицьких і з цього фронту. Большевики намагалися пробитися до Югославії, що збільшила свою прикордонну сторожу і вже відомі випадки, що втікачів завернено назад.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Ситі і закордоном:			
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
Число з понеділка (англійською Частину):			
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На пів року	\$1.50	Six months	\$1.50

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПОНОВЛЕННЯ НАСТУПУ КРЕМЛЯ НА РЕЛІГІЮ

З Праги звідомляють, що минулої неділі відчитано в католицьких церквах пастирське послання католицького Єпископату Чехословаччини в справі наступу комуністичної чехословацької влади на Католицьку Церкву, а зокрема на списки, яких уряд називав "ворогами народу".

Це пастирське послання було ухвалено на Зізді Єпископів. Його вислано до уряду як меморандум, в якому представлено конфлікт, який наступив між Церквою і державною владою, як ця остання опинилася у руках комуністів. Цей конфлікт обіймає такі важкі ділянки, як шкільництво та харитативну акцію, а теж дисциплінарне право єпископа карати такого священника, що не повинується зложеній ним священничій присязі. Тут, як легко догадатися, іде про таких духовників, котрих комуністам вдається перетягати на свій бік різними почестями, посадами чи обіцянками, використовуючи їх священничий стан для закріплення комуністичної влади та одобрювання комуністичних експериментів і злочинів.

Єпископське меморандум до чехословацької, комуністичної влади не матиме, річ ясна, ніякого практичного значення. Прямо тому, що воно покликується на свободу релігії, яка ніби є гарантована конституцією, хоч кожний знає, що така свобода існує тільки на папері, а не в дійсності там, де є при владі комуністи.

Це, що діється в Чехословаччині, є тільки відгомном подій у "батьківщині" комуністичного "раю", себто цього, що діється в Москві не тільки з Католицькою, але й з Православною Церквою, чи взагалі з релігією. Чехословаччина, як московський сателіт, тільки йде за тим вітром, який несеться з Москви. А як є в Москві, коли іде про найновіші часи, знаємо з цього, що писано недавно в советській пресі. Московська "Красная Звезда" (проф. С. А. Токарев) писала тому яких два тижні таке:

"Пережити релігійні почування все це існують в народі в багатьох частинах Советського Союзу і ці почування повинні бути викорінені систематичною проти-релігійною пропагандою. Релігія наносить велику шкоду нашому ділу, сприяє остаточну перемогу комунізму".

Теж каже, як проф. Токарев розуміє "свободу релігії". Про це він теж пише, мабуть тому, щоб не було в нікого ніякого сумніву, як цю справу розуміє комуністична влада. Оже проф. Токарев підкреслює, що в розумінні сталінської конституції "свобода релігії це є свобода проти-релігійної пропаганди".

В другій советській газеті ("Молодий більшовик"), призначеній для молоді, нагадується, що комунізм і релігія це такі поняття, які не можна ніяк погодити. Комсомолец, пишеться там далі, не може вірити в Бога і не може ходити до церкви; він обов'язково мусить бути безбожником.

Так виглядає "свобода віри" в Советсах по правді, а не так, як її пробують ще далі представляти американські комуністи, одверті чи явні, в цьому теж і комуністи з українського походження. Це, що діється в Чехословаччині, є тільки дуже слабкою відбиткою того, що діється на землях, що опинилися під владою Москви вже давніше. Там взагалі ніякої свободи релігії ніколи не було, і певно не буде так довго, доки існуватиме комуністична влада.

НАРОДНЕ МАЙНО

В підсумках свого касового звідомлення за місяць липень, Екзекутива Українського Народного Союзу проголосила, що загальна вартість майна цієї організації вже перейшла суму десять мільйонів доларів і зкінцем липня виносилася точно \$10,036,644.46. Це без сумніву велика сума гроша і серце кожного українця взагалі, а кожного члена УНСоюзу зокрема мусить налитися гордістю і радістю, що українцями пошастило створити таку могутню організацію, що сьогодні вже доходить до 50,000 членів та розпоряджає такою великою сумою гроша. Це тим більше, що це майно є справді народним майном в найповнішому значенні того слова. Народ його створив і народ ним розпоряджає. Цих мільйонів не знайдено на дорозі, ані вони не дісталися українцям в спадщині. Це справжній піт і труд американських українців, це той сотик до сотика, що вже продовж 55 років складають трудящі руки українського робітника в Америці, як і ця мудра народна господарка народним грошем, виконувана вибираними кожнорочно народними представниками. Цих десять мільйонів доларів це не мертвий капітал, але живий вислід життя американських українців. Це їх історія, поруч усіх інших великих досягнень в інших галузях народного життя.

Звичайно, з проголошенням цієї великої суми народного майна з боку неопіформованих в Союзівих справах людей можуть підністися різні думки та побажання. Їх можна було почути вже і раніше. Мовляв, Союз має мільйони, чому ж він частину тих мільйонів не призначить на різноманітні цілі, які сьогодні такі нагальні, яких так багато.

Першусього треба ствердити, що УНСоюз, посередньо і безпосередньо складає велику суму на народні цілі. Переглянути б тільки історію американських українців та їхні жертви на найрізноманітніші українські цілі і тоді кожний ствердить, що львина частина тих жертв, це жертви УНСоюзу і його членства. Власне УНСоюз і його члени грають рішальну роль в усіх збіркових кампаніях і це — як недавно стверджено — що понад 80% всіх грошей, зложенних на допомогу цілі ЗУАДКомітету походять власне від членів У. Н. Союзу, не є одним прикладом. Це нічого дивного, бо ж Український Народний Союз — це американські українці, а американські українці — це Український Народний Союз.

Крім цієї великої жертвенності широкого загалу членства УНСоюзу, теж і сам Союз без-

посередньо зі своєї каси веде перед в усіх жертвах на народні цілі. Пригляньмося тільки ухвалям конвенції та річних засідань Головного Уряду У. Н. Союзу за останні роки. Конвенція в 1946 році вносила: \$7,500 на цілі ЗУАД Комітету, \$2,000 на Український Конгресовий Комітет, \$1,000 на Американський Червоний Хрест, \$1,800 на різні українські культурні інституції в Америці і Канаді, а \$1,500 на допомогу студіюючій молоді та \$4,500 на допомогу хворим членам УНСоюзу. На річних нарадах Головного Уряду У. Н. Союзу в 1947 році вносили: \$1,000 на ЗУАДКомітет, \$1,000 на УККомітет, \$1,760 на допомогу студіюючій молоді та \$950 на різні народні інституції в Америці Канаді. В цьому 1948 році на такому ж річному засіданні Головного Уряду УНСоюзу ухвалено \$1,000 на Допомоговий і \$1,000 на Конгресовий Комітети та \$1,550 на українські установи в Америці і Канаді. Подібні, а то й більші жертви на українські цілі ухвалено всіх попередніх років.

В неопіформованих могла б виринути думка, що Союз має мільйони, а на народні цілі ухвалює "тільки" тисячі. Тому треба вяснити, що Союзові мільйони, це справді народні мільйони з точним призначенням їх цілі. Союзове майно має своє точне статутове призначення, має свої окремі фонди, це є хоронені статуту і в жодному випадку не можна зуживати на інші цілі, як передбачені статуту. Союз — це в першу чергу братсько-запомогова організація з обов'язком на життя. Всі ці обов'язки мусять мати своє покриття і відповідні резерви. На народні цілі УНСоюз має теж передбачений статуту окремий народний фонд, що поза нього йому не можна виходити. Натомість народний фонд міг би вийти поза свої дотеперішні рамки і це вже є виключно справою широкого загалу членів УНСоюзу.

Кажуть, що громада — це великий чоловік. А Союзова громада ще в додатку і велика громада. Подумати тільки: 50,000 членів по одному центу на місяць на народний фонд означає 500 доларів, 6,000 доларів річно. Досі вкладають на цей фонд тільки доплати членів (38,000) по два центи місячно. Чим більше буде членів в Союзі, тим більше буде цих центів і в сумі тисяч доларів. Не тільки те. В теперішній кампанії за збільшення кількості членів Союзу до 50,000, звертається окрему увагу на втягнення в Союзові ряди всіх найсвідоміших громадян, як і місцевих американських українців, якщо між ними

Микола Чубатий.

Советська система та американська

Трагічні події советських учителів, Самариних та Косенкіної, в яких активну та головну роль відіграв советський генеральний консулат в Нью-Йорку, викликав живе порушення в цілій Америці. Тут на американській землі, в метрополії світу, советська влада репрезентована генеральним консулом Ломакином, його заступником Чепуриком, при аккомпаніменті самого советського амбасадора Панюшкина та міністра закордонних справ Молотова в Москві, задемонструвала перед світом, як на ділі виглядає у практиці советський рай, за яким зітхають тисячі збаламучених.

ми ще є який свідомий, що не належав би до Союзу, так і з новою українською імміграцією. Бо чим більше буде таких членів Союзу, що повністю розуміють всенародні справи, тим більше цим справам можна буде допомогти. Це черговий і не останній аргумент, що кожний український землі повинен вважати своїм першим обов'язком стати членом цієї великої громади — Українського Народного Союзу, а разом з тим і співвласником його десятих мільйонів майна, народного майна.

Не можна тут не підкреслити ще одного факту. В Америці рішальний голос в усіх справах має виключно народ. Тут голос народу то справді голос Бога. У нашій країні, як у внутрішніх і закордонних ділянках, є деякі справи, що спеціально лежать на серці американським українцям. Український Народний Союз, як це вказує ціла його історія, завжди вів у спіши в цих справах заступаючи в нашому уряді, безпосередньо, чи посередньо. Ясно, що чисельна і фінансова сила УНСоюзу надає рівночасно і відповідного переконливого значення його виступам. Це теж було причиною, що УНСоюз, оснований горсткою піонерів понад 50 років тому, виріс в могутню всенародну організацію, що не має собі рівної між українцями в цілому світі. Справді, кожний українець має всі причини пишатися цєю організацією та чванитися її майном. Від нас усіх, від американських українців залежить, щоб ця українська гордість, Український Народний Союз ще далі і постійно збільшувати, як щодо кількості членів, так і майна. Бо відповідно до збільшення цієї організації будуть збільшуватися і успіхи загально-української справи.

Кажуть, що громада — це великий чоловік. А Союзова громада ще в додатку і велика громада. Подумати тільки: 50,000 членів по одному центу на місяць на народний фонд означає 500 доларів, 6,000 доларів річно. Досі вкладають на цей фонд тільки доплати членів (38,000) по два центи місячно. Чим більше буде членів в Союзі, тим більше буде цих центів і в сумі тисяч доларів. Не тільки те. В теперішній кампанії за збільшення кількості членів Союзу до 50,000, звертається окрему увагу на втягнення в Союзові ряди всіх найсвідоміших громадян, як і місцевих американських українців, якщо між ними

динник — "ходики" і аж за трусився... "Ходики" показували пів на 1-шу годину ночі. Вимкнувши радіотрансляцію, він підійшов до телефону, взяв рурку і поцікавився, хто дозвонить. Він почув в рурку: — Говорить НКВД. Хто біля телефона? — Радіотехнік Іван Д. — відповідає переляканий на смерть Іван.

— Це що за радіопередачі нам транслюєш? — мовить сердитий голос в рурку. — Це... радіостанція "Комінтерн"... — ледве шепоче Іван в рурку.

— Ось що... Залишись на місці і нікуди не виходи. До тебе прийдуть... Не встиг Іван ще покласти рурку, як вже в двері хтось застукав... Коли Іван відчинив зовнішні двері радіовузу, то крім двох НКВД-істів помітив ще декілька тіней, що оточували навкруги будинок радіовузу. Ті двоє зайшли в будинок, зробили пильний обшук,

них американців під проводом бувшого віцепрезидента Генрі А. Волеса.

Дві родини звичайних умовних робітників, советських учителів, побачивши на власні очі Америку, країну "крово-пийців-капіталістів", постановили не вертати до раю в якому вони вродилися та який завели большевики над їх рідною землею від тридцяти років. Самарин, хитрий, відрадувався до спеца від втечі зі советського раю, українця Віктора Кравченка, тай оминув таких пристостей як ув'язнення в апартментах советського консуляту, вимушених фальшивих зізнань перед американськими журналістами, щоб вкінці таки дістати одиницький ясний шлях — поворот на рідну, до концентраційного табору смерті.

Менше досвідчена жінка Косенкіна стала жертвою советської системи на американській землі, з якої звільнити її могла тільки одна смерть на бетонних бруку подвір'я консуляту, що знов задемонструвала знаменито советську систему. Шпитальний амбуляс виратував безбронну жінку з хижачьких рук представника советської влади і вона коштом важкого поранення відзискала вкінці бажану свободу.

Шойно тоді заговорила велика метрополитальна преса незвичиним для неї словами. Спокійний Нью-Йорк Таймс вийшов з рівноваги та в статті "Дім Жаху" обговорюючи події, зааранжовані советським генеральним консулятом, стверджує, що навіть на недовірчивих, яких не переконували різні страши історії під советською владою, нічо не дідало так, як оце саме ці випадки на американській землі в Нью-Йорку.

Дещо русофільський щоденник "Геральд Трибун", пішов навіть ще далі, не ствердив що советська система у своїй брехливості та варварстві охоплює всі шари советської системи від чекіста до Молотова включно. Один одному тільки помагає виконувати злочин, одні страшиші від других. Ломакін вказує безвинну людину та доводить її до самогубства, а Молотов в Москві боронить злочинців.

Як трагічними не були би ці події на ньюйорських вулицях, як би ми живо не співчували з трагедією тих невинно переслідуваних людей, то нам, що маємо сорок кілька мільйонів братів та сестер під тою ж советською кормигою, приходить ствердити, що добре

сталося, що такі події сталися на вільній американській землі та ще й метрополії світу, а Нью-Йорку. Тільки такі потрясаючі події могли переконати й невірних Томів, чим на ділі є советська система.

А такого переконання треба зокрема для американців, що захищаючи повну свободу вільних громадян, не хотіли вірити в той советський рай. Українці та інші підсоветські народи болючо відчували на своїй шкірі цю наївну віру багатьох американців, що советська система це тільки суспільно-радикальніша система від американської демократії, це тільки новий лад в користь сірої людини.

Зокрема відчували болючо цю наївність, ще недавно, бо два роки тому назад сотні тисяч українських збігців, що їх насильно відіслали з американської окупації на советську рідну, на таку ж повільну смерть, яка приневолила Косенкіну скопити з вікна третього поверху советського консуляту.

Фальшива віра американців, британців та інших народів з демократичним ладом ще й нині робить визвольну боротьбу українців та інших підсоветських народів незвичайно важкою, бо вона не знаходить зрозуміння саме серед тих демократичних громадянств, що до своїх засад повинні всею душею стояти по боці тих героїв свободи народів та волі людини. Брехливі інформації советської влади, для якої брехня стала одним із стовпів системи, промовляли скорше до переконання американських журналістів, ніж свідоцтво крові та героїзму тих, що на сході Європи стоять стоїть процентно за американські ідеали вільного життя нації та свободи людини.

Рівно тому два місяці перед советськими ловами на людей на американській землі кореспондент Нью-Йорк Таймс у Варшаві Сидней Грусон, пишучи про підпольні протисовєтські рухи на Україні та Білорусі під адресою тих героїв волі дослівно написав таке: "Однак комуністичні закиди, що вони (підпольні рухи) опираються на промієцьких та фашистських елементів, виглядають на правдиві та не можна сумніватися, що це не дає змоги загально поширитися".

А по двох місяцях та сама преса переконана продемонструванням советської системи на американській землі, приневолена була писати про "брехливість" самого Молотова, а не тільки його комуністичних стулайків.

Ньюйорські події переконали багато американців про важке життя людини в советській системі, однак вони ще нині не хотять вірити у важке життя не тільки людини як індивідуума, але цілих народів, гноблених советсько-московською системою.

Ця сторона советської системи ще й нині лишається закритою перед очима американського громадянства, перед очима всевідучою американської преси. Ми в Америці зовсім слухно протиставимо варварську систему советської Росії свободній системі Злучених Держав Америки, бо справді це два протиставлення, які годі погодити зі собою. Однак американська система морально поконе советське варварство тільки тоді, коли в американській публічній опінії, зокрема в американській пресі, надіється щире співчуття не тільки для Косенкіної та Самарина, не тільки для тисяч інших жертв советської жорстокості, але також для цілих народів, що ім Кремль відбирає віру їх батьків, їх національність, їх власний спосіб життя та приневолюється їх стати частиною варварської, ім озоружної комуністичної Москви.

— Що? Для закордонних слухачів? А ти знаєш, що ті передачі, які призначені для закордону, заборонено транслювати і слухати советським громадянам? — запитав він Івана.

(Дальше буде).

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ІВАН КРАВЧЕНКО.

Авторські права застережені.

ЧОРНИЙ ВОРОН

(ПРАВДА ПРО СССР)

Всім мученикам і незчисленим жертвам комунізму — присвячую. Автор.

28)

Років через 8-10 після революції, тобто тоді, коли вже дещо було відбудовано, налагоджено, і коли дехто вже перейняв від спеца його технічний фах і в тому спеці вже більшої потреби не було, тоді по всьому СССР була "вкрита" "шкідницька промислова партія", яка ставила своїм завданням гальмувати розвиток народного господарства в СССР і т.д. По всій країні почалися масові арешти всіх спеців. "Головарів" засудили до негайної страти, а членів "шкідницької партії" на вічне ув'язнення в кацелягах далекої Півночі.

Так кремлівські авантюристи відділяли тим спеціалістам — старим професорам та інженерам, які віддали всі свої знання на відбудову зруйнованої революцією країни, — яку ті спеці самовіддано і палко любили. "Шкідництво" в Наркомзв'язку потягло за собою теж неабиякі жертви.

Головною причиною до масових арештів робітників зв'язку (почта, телефон, телеграф і радіо) було те, що випадково на той день, коли розстрілювали правих опортуністів Рикова, Бухаріна, Зінов'єва і інших, припала радіограма, присвячена композиторові

Шопену, в яку входили і похоронні марші.

Радіограма, як правило, складалася на цілий місяць наперед і правим опортуністам повезло хоч в день їхньої смерті тим, що по всьому СССР транслювався чудовий похоронний марш Шопена, але за цей похоронний марш десятки тисяч робітників зв'язку поплатилися власним життям.

В радіозв'язку були "вкриті" і такі зразки "шкідництва":

Молодий радіотехнік Іван Д. працював радіотехніком м-ого районного радіовузу.

Хто не має з нас 23 роки, той мабуть не зрозуміє, чому Іван підчас радіопередачі, та ще такої нудної-нудної, як в СССР про Стахановців, півнів, кнурів, бугайів і голів козлогоспів; стахановок — коров, свинюшок, доярок, курок, які всі разом перевиконують щоденно свої виробничі завдання, чому сам Іван сидючи на тій

передачі, де курка давала зобов'язання на честь депутата товариша Сталіна перевиконати норму зноски яєць і викликала на змагання... якогось півня?

Московська курочка-стахановка, так ладно кудакала про своє зобов'язання, що Іван міцно заснув і вже не чув, як зобов'язання брали на себе стахановець — кнур, бугай і голова комгоспу, не чув він, як доярка-стахановка давала зобов'язання збільшити норму молока, а свинюматка збільшити норму народження поросят.

Радіова станція "Комінтерн" вже закінчує свою денну муть для своїх "щасливих громадян", Кремль продовжив свої нудні 12 годин ночі, проспівав на добру ніч інтернаціонал і перейшла на чергову "пропаганду" для закордону з німецькою мови.

Раптом Іван прокинувся від телефонного дзвінка, який надзвонив як на пожежу. Глянув Іван на ширпотребовський го-

динник — "ходики" і аж за трусився... "Ходики" показували пів на 1-шу годину ночі. Вимкнувши радіотрансляцію, він підійшов до телефону, взяв рурку і поцікавився, хто дозвонить. Він почув в рурку: — Говорить НКВД. Хто біля телефона?

— Радіотехнік Іван Д. — відповідає переляканий на смерть Іван.

— Це що за радіопередачі нам транслюєш? — мовить сердитий голос в рурку.

— Це... радіостанція "Комінтерн"... — ледве шепоче Іван в рурку.

— Ось що... Залишись на місці і нікуди не виходи. До тебе прийдуть... Не встиг Іван ще покласти рурку, як вже в двері хтось застукав... Коли Іван відчинив зовнішні двері радіовузу, то крім двох НКВД-істів помітив

ще декілька тіней, що оточували навкруги будинок радіовузу. Ті двоє зайшли в будинок, зробили пильний обшук,

Микола Ковальський.

У ВІЧНІЙ БОРОТБІ

Раз добром настане серце
В ак не прохолодне.

Т. Шевченко.

Я бачив на днях на екрані зворушливу історію молодого хлопця і собаки. Зв'язав їх зі собою міцний вузол приязни, сильнішої над людську злобу, сильнішої навіть над смерть. Вони розуміють прекрасно один одного і прагнуть собі в хвилях небезпеки. А коли формалістика правного посідання розлучає їх зі собою і собаку віддають силоміць її безсердечному господареві, тоді хвилина розстання стискає жемлом обоє серця, і те велике, що дріжить тисячними порухами в грудях молодого людини і те дрібне, що бетється під волохатою шкірою тварини.

І радісно і сумно стає нам на душі. Радісно, що серце людини глибоке, таке багате, що стільки ніжних струн дріжить у ньому, що здібне до найвищої посвяти. Сумно, що з другої сторони серце людини таке збіднене, таке плитке, таке жорстке, що його не ворухить не то доля собаки, але й найбільша трагедія ближнього.

Де шукати причини отсього з'убожіння людського духа? Не деінде, а таки в самій людині. Наша душа це найбільш містерний інструмент. У ній горить Божя іскра розуму. В ній дріжать тисячними тонами почування. Та в ній наїшлися побіч себе добро і зло, ангел і сатана. І в душі людини іде між ними вічна боротьба. Вислід цієї боротьби залежить від різних моментів, а передовсім від того, які первні впливали виховання в душу людини. В одних перемагають первні добра. Деколи та перемога доходить до крайніх границь, до самозапертя. То вже героїзм, до якого рідко хто здібний. Такого героїзму вимагає від нас Христова заповідь, яка каже нам любити ворогів. Але не менше перемагає в душевній боротьбі і зло. І знов бувають душі, в яких здається немає ні іскорки добра. Здається, що то не людина, а сам сатана. Отся боротьба між добром і злом, між ангелом і сатаною людської душі, ведеться від прапків. Вона така давна, як давне людство.

Соняшна Гелія визначила етичний ідеал людини як прамування до краси і добра. І ми бачимо цінний ряд геленських мужів, великого духа героїв, що посвячують своє життя в обороні батьківщини. Ми бачимо хрустальні характеры, що навіть у жарті не говорять неправди, що справедливі до самозабуття. Ми бачимо великого філософа Сократа, що не вагається винити смертну оруту тому тільки, щоби своєю смертю дати свідчення правді. Та проте грецька філософія не могла розв'язати питання, що таке добро. І коли соняшна Аттіка шукала відповіді на це питання, то суворона Спарта скидала свої ж, фізично слабших, дітей з Тарпейської скали в пропасть. Греція не наїшла властивого критерія добра. Божеський Олімп зі сварливими, заздрисними, роз-

гнущаними богами, зі своїми легендами про повне інтриг і віроломства їхнє життя, ніяк не міг накреслити Геленам морального шляху.

І античний Рим рівнож не наїшов розв'язки питання, що таке добро? Найвищий ідеал римлянина це була його державна, дарма, що вона вимагала від нього йти з мечем на сусідні мирні народи. Ні навіть Ізраїль не розв'язав питання добра. Його грішний Адрнай вимагав помсти, зуб за зуб, око за око. Аж прийшла хвилина, коли з Юдейської землі пронесли нечужу дотепершню Люби ближнього свого! Не чини йому того, що тобі неміло! Це є добро!

Впродовж тисячліт існування людської спільноти це вперше поставлено любов ближнього як етичний ідеал людини. І той ідеал промовив відразу до її серця. Він же переречкав усякі різниці, ставові і кастові, національні і релігійні, і він обнімав ціле людство окресленням — ближній. Не диво, що в імя цієї любови гинули в муках сотні тисяч і бідних невілників і високо поставлених громадян римської держави. Та ні зуби жихих звірів, що розривали мучеників на арені римських цирків, ні хрести, на яких конали жертви, ні море крові проляте неронами, не загасили великої ідеї. З цієї страшною боротьби вона вийшла побідна, ясна і чиста.

Здавалося, що людство у своєму поході під'ясним шляхом християнської етики любови ближнього. Та засади Христової науки не ввійшли в жров і кости людини. Первні зла існували в людині і далі, і вели й ведуть боротьбу з первними добром. Та боротьба приймала на протязі історії різні види, аж врешті наші часи поставили злобу і ненависть людини до людини як етичний ідеал. В імя чого? В імя фантому, якоїсь расової надлюдини, уреного в звапнітих мізках теоретиків комунізму. Задивлена в ті фантоми людина скоується в моральну пропасть, стається гіршою від найбільш кровожадної тварини. Інакше й не може бути. Або людина піде дорогою зла і стане сатаною, або піде дорогою добра, до сонця ясноты. Третього шляху немає.

Нас, українців, поставила доля між двома знахорами, східним і західним. Оба вони зацілюють в наш організм свої ідеології, підтверджуючи важливість своїх експериментів мільйонами знечених, замучених, закатованих людських існувань. Ідеологія надлюдини поспішно заломилася. Наш національний організм позбувся одного нещастя. Але другий знахор все ще даліше і даліше затроє нашу добру національну душу.

З багатьох мільйонів нашої многотрагедальної батьківщини ледви невеличкий жмиці судилося жити на вільній землі. Тому й обов'язки її щодо поневоленої батьківщини сто-

Французький націоналізм в Канаді

Вислід виборів в провінції Квебек нікого надто не здивував, бо загальною жадною такою вислідом сподівався. Дюплесі, розуміється, здобув надзвичайно велику силу в своїй провінції, і зможе тепер заводити закони без майже ніякої опозиції, цебто в Квебеку він буде прямо диктувати.

Такий вислід в цій провінції не є якраз знаком, що французьке населення поставилося так рішучо проти ліберальної партії або її політики. В цій ситуації головну роль грала не політика, а радше французький націоналізм, який в недавніх часах, головню від коли прем'єром є Моріс Дюплесі, значно відродився.

Треба нам пам'ятати, що французи не забули й мабуть ніколи не забудуть, так довго як в Квебеку будуть прем'єрами такі загорілі як Дюплесі, що вони були першими тут в Канаді. Французький моряк Жак Картіє в році 1535 приплив до гирла ріки Св. Лаврентія, отже в дійсності відкрив Канаду. Пізніше він знову прибув туди і залиш так далеко як теперішнє місто Монреаль. Відтак, в слідує роках Шамплена робив всякі можливі старання заселювати Канаду французами, і здобув немало в цій успіху. Перші французькі оселі поклажені були здовж берегів ріки Св. Лаврентія, де поставили міста Монреаль, Квебек, Трі Риверс (теперішній округ Дюплесія) та інші.

Англії почали поселятися на цій континенті даліше на південь там де тепер єстейт Нью Інгленд, а також децо на північ, в надморських землях. З часом між англійцями і французами повстала конкуренція в футурові торговлі, з якої в тих часах можна було робити величезні зиски. Остаточно дійшло до

крать більші. Нашим почальним обов'язком є виховати українську людину в душі християнських ідеалів — взаємної толеранції, в душі любови ближнього, в першу чергу найближчого нам по крові ближнього, в душі любови до нашої розп'ятої батьківщини.

Переживаємо новий ренесанс християнства, новий зворот від зовнішнього до внутрішнього християнства. І тільки глибокий християнізм, що впливає зі самих надр душі, тільки він може відвести людство від краю пропасти, на який завів його короткозорий, глупий матеріалізм. Шлях християнських ідеалів і наш шлях. Отже наливаймо добром серце наших дітей, наших співгромадян, нас самих, щоби воно було чутке і вразливе на людську кривду, щоби було здібне до посвяти за друзів своїх. І не лякаймо себе, що передчасно розбрюємося в боротьбі. Любов зброя могутніша від своєї антитези — ненависти. Бо ненависть елементарно деструктивна. Любов натомість конструктивна сила, могутня владарка цілого божького всесвіту.

того, що в році 1659 англійська армія під команду ген. Джеймса Вулфа без майже жадного опору взяла тодішню столицю французької Канади, Квебек, і Канада перейшла в руки Британії.

Тому, що тоді в Канаді французів було багато більше як англійців, британське правительство в Лондоні мусило поводитися з ними дуже уважно й дипломатично, та дозволяти їм на всякі права й привілеї. Ім дозволено задержати свою мову, свої традиції, систему землевласності, закони й майже все решта, що було французьке. Так воно тягнулось роками і навіть сьогодні французи в Квебеку мають дуже багато національної автономії, якої не має жадна інша народність в Канаді. Значить, що вони задержалися французами на даліше, не асимілюючись так як засимілювалися інші народності.

Квебекські французи завжди стояли і даліше стоять на сторожі своїх національних справ. Вони були готовими ставати в обороні тих справ так скоро як в Оттаві або деінде з'являлась найменша згадка про порушення їх. Коли недавно Оттава зажадала податкових угод з провінціями, на підставі яких кожна провінція зреклась декотрих своїх податкових прав, то французький Квебек зрушився наче гніздо осів. Повстав крик — не смійте порушувати наших провінційних прав, не смійте порушувати наших законів. Ми не будемо підчинятися Оттаві аж на крок даліше ніж ми вже підчинені їй і т.п.

Французи бояться, щоби англо-саксонські уряди поступовно не порушували їх провінційних а пізніше мабуть і національних прав. Вони хочуть остатися наскрізь французами, а в додатку до того мріють про той час, коли вони зможуть перебраться Канаду знова в свої руки. Вони не можуть забути історії.

Наслідки з квебекського голосовання можуть бути в будучині неприємними, якщо цей націоналізм піде даліше. Дюплесі, маючи в своїх руках силу, може піти задалеко і надуживати її в своїх цілях. Канада справді має причину поглядати на Квебек з деяким заклопотанням. — (Кан. Фармер).

ПРАВДИВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ

ФОЛЬК ЛЬОР

ПІД СОВЕТАМИ

(Українські Приповідки-Частівки)

Зібрав Гр. Сенько

Ціна 25 центів.

З цих приповідей кожний може переконатися, що дума українського народу про комуністичний устрій в Союзному Союзу.

Замовлення враз з належністю слати до:

"СВОВОДА"

Р. О. BOX 346,

JERSEY CITY 3, N. J.

ЩЕ ОДНА МОСКВОФІЛЬСЬКА ТЕОРІЯ ПРО "СТВОРЕННЯ" УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

У циклі статей "Що повинно знати кожний об українцях", поміщуваних в московській фільдсфільській "Правді", а написаний — певно, що псевдонімом — Ігором Бутенком — намагається автор представити на різний лад, що українського народу ніколи не було і що це лише чужа інтрига. Ця концепція не нова і не варт було б про неї згадувати, як би не новий дивотвір, якого навіть Вергун досі не придумав.

Концепція Бутенка така: (наводимо дослівно) "І ось у революційній Франції, яка нагадувала Росію, з'являється на французькій мові праця польського емігранта, графа Яна Потоцького, в якій перший раз в історії міститься твердження, що на берегах Дніпра живе не руський народ, а український, що правда, славянського походження. "Це показалося недостаточним. Дуже швидко другий польський граф, Тадей Чапкі, виходить з новою теорією: український народ не має нічого спільного з славянством, його предки — це кочовики Орди Укрів. Нема що й казати, що ніяких історичних даних про цю орду нікому не вдалося відкрити..."

"І так, в самі кінці 18 віку в революційній Франції був створений у Франції неруський — український народ для боротьби з Росією".

Про нове "мракобівіє" старого покрово-галицького москвофілів нема як серйозно говорити. Треба хіба подивлятися відвагу автора виходити в 20 столітті з нісенітницями, відрізе яких він приписує польським графам ще в 18 столітті.

ТРИСТА ДИКИХ КОНЕЙ НА ПРОДАЖ.

(СВ) Стадо диких коней на острові Сейбел близько до берега Нової Шкоції, яке числить триста штук, цн найновіший лишок, якого хоче збути Корпорація Военного Майна. Просьть подавати оферти на ціле стадо, або частинами по сто штук.

Федеральне міністерство рільництва заявляє, що не має докладних відомостей, звідки взялися ці коні. Дехто каже, що їх завезли туди поселенці з Нової Англії (теперішністейт: Мейн, Нью Гемпшир, Вермонт, Массачусетс, Ровд Айленд і Коннектикат) у вісімнадцятому столітті.

В західній Канаді теж є багато диких коней, хотия усі вони на американським континенті де іммігранти з Європи й їхні нащадки. Всі "дикі" коні, що вганяють по преріях і інших закутках американського суходолу походять від свійських звірат, які втекли з фармів.

Щодо свійських коней, то згідно з дослідями Рілінічного Відділу при Державнім Статистичним Бюро, які переведено в грудні 1947, число коней на фармах далі зменшується. В тім часі, згідно з дослідями, було майже два мільйони коней (1,979,400), яких уживано до праці на фармах, але це число було на 12 відсотків менше від оцінки в тім самім часі рік тому. Це зменшення відносилось до цілої Канади, бо убуток занотовано у кожній провінції.

Під цей час фермери Західної Канади працюють кінями більше, як яка інша частина Канади. Незважаючи на напруження до механізації вони все ще вживають понад мільйон цих звірат до праці. Провінція Саскачеван у цій області має найбільше число коней (486,000). На Сході перед веде Он-

ІМІГРАЦІЯ ФАРМЕРСЬКИХ РОБІТНИКІВ.

(СВ) Спродажування фармерських робітників зоскитальних таборів у Німеччині дійшло до того, що канадський фармер може дістати помічника з моря недовго потім, як виповнить подання й зашле до Державного Бюра Праці.

Повідомляючи негайно про свої запотребування, фармери можуть бюро праці зібрати більш докладні відомості про подачу й запотребування робітників в данім часі.

Іміграційні пляни, оскільки вони заторкають робітників, основуються радше на дійсній числі незанятих місць, як на загальних відомостях про недостачу фармерських робітників.

СКИТАЛЬНИКИ ЗАДОВОЛЕНІ СВОЇМ ЗАНЯТТЯМ.

(СВ) Досліди, які перевело міністерство праці, вказують, що скитальники виявляють бажання оставати при тих заняттях, для яких їх спроваджено до Канади.

Коли недавно 370 скитальників у околиці Спрус Фолс відробили час, до якого зобов'язувала їх угода, майже 65 відсотків з них рішили остатися далі при праці, хотия їм уже було вільно шукати іншого заняття. Сподіються, що деякі з останніх 35 відсотків теж пізніше вернуть до праці в лісі. У звіті про цих робітників, який переслано до міністерства праці говориться, що скитальники були надзвичайно задоволені гостинністю й приязним відношенням робітників, з якими прийшлося їм спільно працювати в фірми, яка давала їм роботу.

тарю з 451,000, а за ним сідую Квебек з 315,000 штук.

ЛІГА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ

повідомляє, що в РЯМКАХ П

11-ТОЇ РІЧНОЇ КОНВЕНЦІЇ

— яка відбудеться в —

місті Акрон, Огайо, в днях 4, 5. і 6. вересня

— буде влаштований —

В НЕДІЛЮ, дня 5-го ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER 5) 1948

В ГОДИНІ 2-ГІЯ СПОЛУДНЯ.

в залі місцевого Арморі

ВЕЛИКИЙ МУЗИЧНО-ТАНЦОВАЛЬНИЙ ФЕСТИВАЛЬ

на програму якого зложаться виступи найкращих артистичних сил американської української молоді. Під час ФЕСТИВАЛЮ буде виставлена опера Ніщинського

ВЕЧЕРНИЦІ

У виконанні Хору Української Молоді Митрополітальної Округи Нью Йорку і Нью Джерсі та під артистичним провідом Степана Марусевича і Ольги Дмитрів. Головну партію в опері співатиме Марія Полянська-Лисогір з Нью Йорк Сіті Сентрал Опера Компані. Танці виконає Українська Танцювальна Група Нью Йорку під провідом Івана Фіса. Зі сольовим танцем виступить Мирослав Стодольний з Канади. З окремими точками виступлять Чоловічий Хор з Шингао під провідом Олександра Юрченка та Дівочий Хор з Дітройту під диригентурою Стефанії Андрусевич і відома канадсько-українська скрипачка-віртуозка ДОННА ГРЕСЬКО.

КОНВЕНЦІЯ ЛІГИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

відбудеться з таким порядком:

В СУБОТУ, 4. ВЕРЕСНЯ: впродовж дня-відбудуватиметься сесія в готелі Мейфловєр ввечері відбудеться привітальна забава в Іст Маркет Гарденс.

В НЕДІЛЮ, 5. ВЕРЕСНЯ: рано — церковні відправи. — Після полудня в гол. 2-гій — музично-танцювальний Фестиваль. — Ввечері — Бенкет і Баль в Мейфловєр Готелі.

В ПОНЕДІЛОК, 6. ВЕРЕСНЯ: продовження та закінчення ділових нарад.

Під час сесій будуть виголошені та обговорені такі доклади: Іван Панчук — Проблеми нової імміграції; Проф. Момчур — Лояльність в демократії; Йосиф Лисогір — Світовий мир — вашою відповідальністю; Ольга Задорєцька — Українська культура в Америці; Михайло Задорєцький — Соціальні проблеми нашої молоді.

Білеті на Фестиваль в ціні \$1.75 можна набути в: Miss Olga Zepko, 690 Allen St., Akron 11, Ohio, Phone Tr. 5839; або: Mayflower Hotel, Travel Bureau, Akron, Ohio; Phone Ye 1871.

ОКРУЖНІ ЗБОРИ

ДО ВІДОМА ВІДДІЛАМ У. Н. СОЮЗУ

2, 7, 9, 28, 31, 78, 85, 90, 98, 164, 186, 201, 228, 231, 242, 265, 305, 333, 357, 365, 382, 426 і 429.

Збори згаданих відділів відбудуться в Фраквіл, Па., В НЕДІЛЮ, 5. ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER 5, 1948)

танцю в 2-гій годині пополудні. в ST. MICHAEL CLUB HOUSE ON FRACKVILLE BOULEVARD

На зборах буде присутній гол. секретар У. Н. Союзу Дмитро Галичанин. Просьтесь всіх вище згаданих відділів мати своїх представників на згаданих зборах, де будуть обговорені важні Союзіві справи. Тому численна участь усіх відділових урядників і членів кончена. Дмитро Капітула, Окр. предс.; Іван Чепка, мл., секр. Онуфрій Костюк, кас.

УВАГА! КУРТІС БЕЙ, МД.!

ВІДДІЛИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ:

55, 81, 290, устроюють в злуш

ПЕРШИЙ БАЛЬ

В НЕДІЛЮ, 5. ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER 5, 1948)

в годині 4. пополудні

В ГАЛІ ЦЕРКОВНИЙ, 1506 CHURCH ST.

Запрошуємо Братства з Балтимор і Парохіян з Вашингтону, Д. К., прийти на той Бал. Дохід буде відданий на бідних скитальників.

Балекий Комітет.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ШЕРОН, ПА.

3 весілля на скитальців.

Довелось мені бути на українським весіллі в Шерон, Пенсильванія, на вічній пам'яті. Мирослава Кучмака, сина громадянина Данила і Анастасії Кучмаків, з п-ною Катериною Сенчишак, яке відбулось в українській прав. церкві, де є парохом шанований громадою о. С. Мусійчук, а потім на весіллі завітали з патрістичними промовами, з українськими піснями, танцями та з українським гумором, а далі й з українськими смішними стравами. Була збережена стара культурна традиція, що мило було на те все глядіти. На другий день зібрані родина та знайомі на фермі п. Кучмака в Грінвіль, де нам виглядало, що ми серед вишневих садків в Україні. В часі гостини п. Михайло Іванчак з Понгстани, Огайо, задав за нещасну долю українських скитальців, а підписаний попросив зложити жертву на допомогу скитальцям. Зібрано \$20.

Жертвували: С. Гладіш, \$3; К. Волянн \$2; по \$1.25: М. Іванчак, О. Венгжин; по \$1: Д. Кучмак, А. Кучмак, Ф. Мідінка, М. Мелкович, О. Попів, С. Дула, М. Сенчишак, М. Обор, П. Пастернак, Д. Зидик, С. Маслюк, М. Кошей. Решта дрібними.

Осип Венгжин.

БАЛТИМОР, МД.

Імпреза з нагоди закінчення Союзної кампанії.

Коли я писав звідомлення із організаційних зборів від У. Н. Союзу в Куртіс Бей і Балтимор, які відбулись 28. червня ц. р., а на котрих промовляв год. секретар Дмитро Галич і організатор Антін Маланчук, то втій дописі між іншим сказано, що наша ціль є організувати для У. Н. Союзу найменше 25 нових членів. Що правда, то в декотрих присутніх членів були сумніви, чи це вдасться.

Однак довго не тривало, щоб переконати тих, котрі сумнівались в успіх, бо тільки один тиждень по згаданих зборах організатор А. Маланчук і секр. від 55 А. Шандорський, при допомозі ще деяких союзців, організували для Союзу 25 нових членів без найменшої перешкоди. Отже, як бачимо, що як є добра воля і охота до праці для Батька Союзу, то такі все щось можна зробити.

Далше в тій дописі також згадано, що всі ті відділи У. Н. Союзу рішили уладити підприємство-підприємство, з котрого весь дохід піде до У. Н. Комітету на 50-тисячний фонд, я-

ких уживається на допомогу визвольним змаганням України. До цього підприємства обі громади, Куртіс Бей і Балтимор, горячо приготувались. Союзники із відд. 270 і 148 заявили, що між іншими ласощами будуть подавати до столів печені і варені раки, бо треба знати, що Балтимор є дуже популярний на так зване "Гард креб дин".

На той пікнік 5. вересня приїде до нас рек. секр. Д. Галич і орг. А. Маланчук. Вони на зборах приобіцяли, що наколи обидві громади дадуть для Союзу 25 нових членів, то певно придуть на нашу імпрезу.

Отже обидві громади своє приречення супроти Союзу сповнили удачно, а тепер є бажання, щоб стопроцентно удався пікнік, так, щоб на обох. Українці вплинуло хоч лівисячки доларів, тому вже заздалегідь запрошуємо до Куртіс Бей наших сусідів з околиці, як Вашингтон, Д. К., Чесапек Мд, Вилмінгтон, Дел., Честер, Па і ін.

Прикінці же хочеться закликати до дрібних громад, щоб вони не осталися позаду в тій кампанії Союзу за новими членами, а тоді певно, що ми не тільки довершемо, але перевершемо 50 тисяч членів.

Теодор Чорний.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

\$118 на народні потреби замість квітів на могилу вока.

Вунсакетська українська громада відправила 12. серпня на вічний спочинок ще одного з своїх синів, що служили в рядах славної Американської Армії. Є ним покійний Петро Копернюк, син наших громадян Мойсея і Ксенії Копернюків, членів 206 відділу У. Н. Союзу. Покійний вступив до армії молодим хлопцем і скоро опинився як летун в Англії, беручи часту участь у бомбардуванні Німеччини. 15 разів вдалося повернути з налетів, а за 16-тим разом не довелося повернути на бомбовиком живим. Сталося це 3. лютого 1944. Що це було за горе для родичів, як дістали сумну вістку, що їх любя дитина не живе. Нове потрясіння наступило з другою вісткою, коли надійшло повідомлення, що тіліні останки сина вже в дорозі. Дня 11. серпня зібралось на залізничній станції споре число українських ветеранів, разом з родичами Покійного та знайомими, щоб відібрати домовину, яку винесли з вагону, прикриту американським зоряним прапором. Ветерани віднесли домовину до погребового заведення. Хоч яка це була прикра хилина, але мати Покійного держалась надзвичайно твердо й розсудливо та заявила, що не приймає ніяких квітів і вінців, бо її син і так уже увічнений 48 зірками, що є на прапорі, за якого славу він боровся і загинув. Це квіти, які

ІТАЛІЙСЬКІ БОЛЬШЕВИКИ ОБИДЖАЮТЬ АМЕРИКАНСЬКИХ ПАЛОМНИКІВ.

Рим, 31 серпня. — До італійського міста Генуя прибули вчора потягом з Франції 535 американських паломників, між ними високо духовні. На станції в Генуї італійські більшовики вигукували по їх адресі обидливі завваги. Паломники відвідають історичні місця в Римі та будуть на авдієнції в Папі.

ВИДАВЕЦЬ ІВАН ТИКОР ВИБРАВСЯ ДО КАНАДИ

Виніпег, Ман. — За звідомленням Нового Шляху, виїхав з Гогенемс (Австрія) як переселенець до Канади звітний колишній видавець українських книжок у Львові, Іван Тикор з дружиною Марією. Українська громада в Гогенемс прощала їх обох окремим вечором перед виїздом.

не вянуть, казала страдальна мати. А як хто хоче зложити жертву, казала мати, то для тих що далі боряться за визволення України і тих, що ще живі й вянуть у скитальчих таборах, бо така пам'ятка по сині пожадана. Дня 12. серпня відправлено тіліні останки в супроводі ветеранів до української прав. церкви, де о. Петро Білон відправив Службу Божу та сказав відповідне слово, в якому звернувся в першу чергу до ветеранів українського роду, даючи їм високе призначення за їх вірну службу Америці та за їх пам'ять про поневоленій українській нарід. Стейтова Національна Оборона та ветерани віддали ще останню прислугу Покійному на українським цвинтарі. Тут уже ніхто не виждивав, а такі всі заплакали, разом з природою, бо зачав росити дрібний дощик.

По похороні було зібрання в церковній галі, де о. Білон згадав за збірку на скитальців, якою занялись п-ні Розалія Веца та п. Грогорій Шевчук з Менвіл, Р. Ай. Замість квітів і вінків на могилу зібрано \$118 на допомогу українським скитальцям. Родина громадян Копернюків щиро дякує за цю збірку та за пошанування пам'яті Покійного сина усім тим, що до цього прислужились, зокрема о. Білоно, учителів Марцинюкові та жіноцтву зі Союзу Українок.

Жертвували: М. і К. Копернюк \$20; по \$10: С. Тепер, Р. Веца; Г. Шевчук \$6; по \$5: І. Маланчук, М. Лядик, В. Філіпс, п-ні Філіпс, Я. Кава, І. Тепер, Р. Борис, Р. Косюк; по \$2: М. Гульован, Я. Марцинюк, М. Пасечна, п-ні Гудвін, К. Королів; по \$1: О. Чагарин, о. П. Білон, О. Колісник, П. Липська, К. Виспяська, К. Підгородська, К. Чубай, М. Бардачевська, В. Герман, А. Пророк, А. Зічков, П. Коцюба, П. Гук, А. Гончарик, М. Яцишин, Дрібними \$2.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

Шукають своїх рідних

УВАГА: Зголошуючись на розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохайтеся на початку листа додати під яким часом в розшуку було надруковане прізвище особи, яку вас, чи яку ви шукаєте. За листами чи дресами від скитальців прохайтеся звертатися безпосередньо до З.У.А.Д.Комітету, адресу якого подано при кінці. Зголошуючись на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових видатків та за втрату часу на пошукування вашої справи.

ГРУПА — ЛИСТИ ДО

15,700 Солю Михайла з с. Бігаль (Любачів) від сина Катерини Солю Михайла.

15,701 а) Милоевич доктора від Дворіан Михайла.

15,701 б) Рідних і знайомих з с. Шейори від Василюк Дмитра.

15,701 в) Рідних і знайомих з с. Корюків (Перемиський) від Скірка Павла з м. Сковичів, шукає рідних і солганів Івана, Степана і Василя.

15,701 г) Рідних і знайомих з с. Сторонна (Дрогобич) від Спринський Степана і його дружини Теодори з дому Крайник д. о. Василя з Горучька.

15,702 Жуковський Михайла вуйка з с. Ніжанкович (Перемиський) від Осідар Ярослава.

15,703 Поповчак Варвари зам. Пінняк з с. Гута (Ясло) від Поповчак Степана.

15,704 Рідних і знайомих з Самбора та села Бабію від Сірки Василя просить афідавіт. 15,705 Онішків Володимира с. Олександра з с. Комарно (Львів) від Онушкевич Олени зам. Корни.

15,706 Баранець Павла, Йосифа, Олександра і Івана з м. Нового Богу (Херсонщина) від Пономар Юхима.

15,707 Рідних з с. Розлуч (Дрогобич, коло Стрия) від Виблик Василя с. Леся і Настуні з дому Котут — пошукує тітки й вуйка.

15,708 Хрунь Теклі з с. Ролів (Дрогобич) від Хрунь Дмитра.

15,709 Вороніченко Платона і Михайла Лазарович з Павлоградської округи (Катеринославщина) від земляка Топіха Івана.

15,710 Кузьменко Дмитрія від Касячук Петра Семеновича.

15,711 Хрустовська Анни і її сина Романа від Вавришко Анни з с. Воливо (Ярослав).

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 15. серпня 1948 року померла в 51. році жінка ПАЗЯ КЛЮСИК, членкиня Тов. Українська Січ, від 39 У. Н. Союзу в Сиракузах, Н. Й. Покійна походила з села Коломиї, повіт Лисько. До Товариства і до У. Н. Союзу вступила в 1921 році. Пожила в смутку мужа Михайла, два сини: Миколая й Йосифа, дочку Аїну, брата Івана в Палмертон, Па., і два брати та сестру в старій країні. При участі заряду Тов. і членів, родини і приятелів Покійну поховано з дому жалоби до укр. католическої церкви св. Івана Хрестителя, а відтак на цвинтар св. Івана Хрестителя в Сиракузах, Н. Й., дня 19. серпня 1948 р. — В. І. І. С. В. Осухінський, секр.

15,712 Мазур Анни, Марії Розалії з с. Голодіжки (Рудки) від Лавро Теклі д. Мазур Катерини.

15,713 Дилик Михайла з с. Тростянець (Снятин) від Дилик Івана і Павлюк Василя.

15,714 Казимир Миколи с. Петра з с. Зубриця (Турка над Стриєм) від Зубрицький Михайла с. Василя.

15,715 Суровий Неварка з с. Полянська (Ярослав) від Суровий Степана з с. Гамарня (Любачів).

15,716 Потичняк Петропелі з Явірських з с. Ступиня (Самбір) від Хромуляк Марії з дому Горюньська.

15,717 Бурак Василя і Олександра з с. Тростянець (Добромил) від Бурак Анни д. Миколи і Вікти.

15,718 Боднар Івана с. Михайла з с. Дунаїв (Перемиський) від Левицький Левка с. Томи і Бронислави.

15,719 Терлецький Івана з с. Сковатина (Борщів) від Терлецька Ілди д. Григорія.

15,720 Гресс Романа з с. Репеді (Снятин) від Хорват Дмитра.

15,721 Пукач брата від Пукач Анастасії.

15,722 Калька Ганусі з с. Стрівки (Старий Самбір) від Будучий Степана з с. Недівна.

15,723 Бабій Анни з дому Мороз з с. Волосівки (Зборів) та святи. о. Андрюшків Володимира.

Кожний, хто бажав, щоб прислане ним оголошення пошукувати рідних і знайомих рідних скитальців було поміщене у „Свободі" безплатно, хай вишле таке оголошення впрод до

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 4, PA.

Хто бажав, щоб прислане ним оголошення було поміщене, раз або більше разів, окремо, як платне, то хай разом з оголошенням пришле гроші. Одноразове оголошення, розміру 1 цаль в одній колонії коштує \$1.00.

Адм. „Свободи“.

Кукар Бронислави д. Михайла і Анни.

15,736 Боднар Катерини тітки від Гиріжок Анни зам. Коваль.

15,737 Яськів Василя с. Гната з с. Облазниця (Жидачів) Бойко Івана і Максима с. Павла від Іванків Теодора.

Голоситися на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 4, PA.

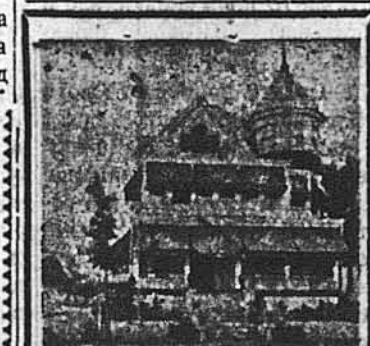
ЗБОРНІ ВІДДІЛИ У. Н. СОЮЗУ

БРУКЛІН, Н. Й. — Триквартирні збори Тов. ім. Богдана Хмельницького, від 158, відбулися в п'ятницю, 3. вересня, в гол. 8. вечір, в У. Н. Домі, 218 Гренд ул. Просимо членів конче прийти, бо маємо важні справи до пологодження. — М. Кит, рек. секр.

ДЯКОВЧИТЕЛІ-ДІРІГЕНТА

Парохія св. Отця Ніколая в Трої, Нью Йорк, пошукує кваліфікованого ДЯКОВЧИТЕЛЯ, котрий би візирію провадив хор, українську літучу школу, а й виконував все те, що входить в програму діянь дяковичів. Посада до обійняття зараз.

Зголошення слати на адресу: ST. NICHOLAS UKRAINIAN CHURCH, 376 THIRD STREET, TROY, N. Y.

Comfortably air conditioned
Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
and IRVINGTON, N. J.
Reserv 5-5555
OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

НЕ ВИДАВАНТЕ ЗАБАГАТО

Завжди ШАДІТЬ дешо з вашого забезпечення. Ми улажуємо прекрасні ЦІЛИЙ ПОХОРОН за \$150.00 У випадку смутку в родині каліте!

KAIN MORTUARIES, INC.

Найбільший український погребовий зарядчик в Америці
S. KANAI KAIN, Pres.
433 STATE STREET
PERTH AMBOY, N. J.
Phone PE 4-4646

UKRAINSKYI POGREBNIK

86 ELIZABETH AVENUE, NEWARK, N. J.
Phone Bigelow 3-5762
225 WEST JERSEY STREET
ELIZABETH, N. J.
Phone: EL 2-3611

ІВАН БУНЬКО

UKRAINSKYI POGREBNIK
заряджує погребом за \$150
щні так пильний як
ОБСЛУГА НАКРАЩА.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ВРЕМА

UKRAINSKYI POGREBNIK

Занимається похоронами в БРОУК, БРОУКЛІН, НЬЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

Branch Office and Chapel:
707 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 155 St.)
Brooklyn, N. Y.
Tel.: MEtrose 5-5577

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ КАЗКИ

В книгарні „Свободи" можна ще дістати по знижених цінах такі народні казки:

НАКРАЩІ ЗАГАДКИ І ЗАБАВКИ для старих і молодих 20 ц.
ЗБІРКА ПОВІСТОК РОЗМОВА ПОЛЯКА З РУСИНОМ 10 ц.
ПРИКАЗКИ Евгєна Гриньки з малюнками 20 ц.
ЯК МУЖИК ХОДИВ ДО ЦАРЯ ПРАВДИ ШУКАТИ І ІНШІ Оповідання 15 ц.
РИСЬ-МАТИ. — БРАТ І СЕСТРА В ЛІСІ з 8 малюнками Ю. Магалецького 20 ц.
ЦАРІВНА-ЖАБА з 5 малюнками Ю. Магалецького 20 ц.
ПРИПІЗНЕННЯ МОСКОВСЬКИХ ПАСПОРТ. Марк Твейн, переклад з англійського В. Держирюка 10 ц.
ІСТОРІЯ О ЗОЛОТОКРИЛІМ ЛІЦАРІО 10 ц.

Усі ці гарні оповідання разом тільки \$1.00.

Замовлення враз з налестістю слати до:

„СВОБОДА" P. O. BOX 346 JERSEY CITY 3, N. J.

З Книжки належить платити тільки американською валютою.

ТАРЗАН, ч. 1918. Бортба в темряві.

Коли важкий ніж застряг в дверях, Тарзан похилився. Саме тоді з темряви випав другий ніж і застряг в місці, де щойно Тарзан стояв.

Він зрозумів, що освітлена зала робила його влучною. Тарзан усюгав в середині і замкнув за собою двері казарми.

Він кинувся на землю й почав слідити за вбивцею, а в тому часі повітря вгорі роїлося від ножів.

Серед глухої темряви пан джунглів почув, як сторож обертав замком. Він зрозумів, що коли б драб утік, то він пропав!